

Aktive børn og unge på engen – en naturoplevelse for livet

Af naturkonsulenterne Anna Bodil Hald og Lisbeth Nielsen, Natur & Landbrug, der kan kontaktes på lisbeth.nielsen@agropark.dk og www.natlan.dk

Mange af vore danske sange handler om 'summer i engen', 'plukke blomster i engen' og romantik i engen. Engen var engang så udbredt et fænomen, at alle kunne synge om planterne og duften af enghø og alle var med på, hvad det handlede om. I dag er det nok de færreste børn og unge, der ved hvad en eng er eller har et sådant område inden for deres rækkevidde, når der skal plukkes en buket blomster til mor eller sværmer i hjertegræs med kæresten. Blomsterne købes i dag i blomsterbutikken og sværmeriet foregår over et glas med naturens ekstrakter. Hvorfor er det sådan? Jo den blomstrende eng er blevet meget sjælden og de fleste enge er så kedelige, at de næppe kan levere meget andet end en buket rapgræs, siv og mose-bunke. Det er ikke lige noget at imponere hverken mor eller kæresten med.

Naturen giver gode oplevelser

Tænk hvor mange, der hver sommer vandrer, cykler eller holder en pause fra bilen for at spise frokost i det grønne. Fornøjelsen ved at være i naturen vokser dog med kendskabet til naturen og forståelsen for, hvad der betinger den. Tænk på hvor kedeligt det er at se på f.eks. en tenniskamp, hvis man ikke forstår reglerne til bunds og hvor ærgerligt det er, hvis man slet ikke kan vurdere hvor svært hvert eneste slag er. Det er at kaste perler for svin. Sådan er det også med naturen. Naturoplevelsen vokser med indsigten i de små finesser og kendskabet til arterne.

Barnets naturoplevelser vigtige

Alle voksne, der er glade for naturen, har haft een eller anden god oplevelse i naturen som barn. Ofte er det en engageret og vidende lærer, der vækker

naturspiren hos børnene ved at tage dem med ud i naturen – ned i engen, hen til vandhullet eller ned til vandløbet. Læg i øvrigt mærke til beliggenheden. Engen og vandløbet er altid nede, mens vandhullet kan ligge næsten på alle højdekurver.

Desværre er mange af vore enge – som nævnt – meget kedelige at færdes i. Man skal gå langt for at finde 20 forskellige plantearter i en kulturpræget eng. I en sådan eng kan arter, der er karakteristiske for enge, tælles på een hånd. Her kan skolen, børnene og forældrene påtage sig en vigtig rolle i forbindelse med genopretning.

Skolen som naturgenopretter

Hvis man ikke har de rigtig gode naturarealer i nærheden kan børnene være med til at genoprette et stykke dansk natur. Find en landmand, en forældre eller en beboerforening, der har en eng, som kan afgræsses eller hvor der kan slås hø. De botaniske forhold ved starttidspunktet beskrives ved professionel hjælp. Det beskrives, hvorfor engen ser ud som den gør.

Det kan være manglende pleje, forkert vandregime, for homogene forhold, langt til nærmeste engart etc. Der lægges

en plan for, hvordan det vil være muligt at komme videre. Måske er der en mere velfungerende eng i omegnen, som kan fungere som reference. Der laves en strategi for børnenes forsøg, der måske indeholder forskellige pleje indgreb. Men alfa og omega: Der udarbejdes en plan med angivelse af hvilke arter, der er i fokus som arter, der bør fremmes og hvilke arter, der bør gå tilbage som følge af den naturpleje, der skal bringe arealet nærmere en eng, vi gider synge om. Det er naturligvis vigtigt at der stilles de rigtige og realistiske mål. Og planen skal justeres efterhånden som arealet udvikler sig.

En sådan eng vil give børn, lærere og forældre en fælles sag. Det vil bibringe børnene øget omsorgsfølelser for naturen og dyrene. Det vil bibringe børnene øget forståelse for naturens processer og dermed større naturglæde senere i livet.

Hvad kan skolen gøre

Vi i Natur & Landbrug står gerne til rådighed for skoler, der vil være med. Vi kan sammen med jer udforme en ansøgning om økonomiske midler til udformning af en naturplan eller oprettelse af et græsningssselskab. Vi vil så lave planen sammen med jer og udarbejde materiale, i kan bruge på den konkrete eng sammen med børnene.

